

Handläggare
Jens Löfgren
08-508 26 245
Johan Johansson Vanhatalo
08-508 26 111**Till**
Trafiknämnden
2016-09-22

Arbetsklausuler och sociala hänsyn i offentlig upphandling (SOU 2016:15). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Trafiknämnden beslutar om omedelbar justering.

Jonas Eliasson
FörvaltningschefLars Jolerus
Avdelningschef

Sammanfattning

Trafikkontoret begränsar sina synpunkter till hur förslagen kollektivavtalsliknande krav och sociala hänsyn ska kunna tillämpas i offentlig upphandling.

Kontoret anser att intentionen att ratificera ILO:s konvention nr 94 är god. I offentliga upphandlingar ska inte låga anbud kunna lämnas på bekostnad av anställdas undermåliga arbetsvillkor. Dock anser trafikkontoret att flera utmaningar föreligger. Dels att formulera vilka kollektivavtalsliknande krav som ska gälla, här bör Upphandlingsmyndigheten ha en central roll. En annan utmaning är att förebygga risken för att svenska företag utsätts för negativ särbehandling gentemot utländska leverantörer med tanke på reglerna i utstationeringslagen.

Trafikkontoret
AnläggningFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 279 48
Växel 08-508 272 00
nils.matsson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Trafikkontoret anser att sociala hänsyn i offentlig upphandling kan vara ett instrument för att integrera personer i utanförskap på arbetsmarknaden.

Remissen

Trafikkontoret har erhållit remiss ”Remiss av Arbetsklausuler och sociala hänsyn i offentlig upphandling (SOU 2016:15)” från kommunstyrelsen. Svarstiden sträcker sig till och med 19 september 2016, trafikkontoret har fått anstånd att inkomma med svar till den 23 september.

SOU 2016:15 finns i sin helhet att läsa på följande länk:
<http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2016/03/sou-201615/>.

Beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret lämnar ett antal övergripande synpunkter på utredningens förslag att ratificera ILOs konvention nr 94 och frågan om att tillämpa sociala hänsyn vid upphandling.

Del 1 – Ratifikation av ILOs konvention nr 94

ILO:s konvention nr 94 innebär en skyldighet för ratificerande stater att se till att det i offentliga upphandlingar ställs krav på villkor avseende anställningsvillkor, exempelvis lön, arbetstid och semester. Svensk upphandlingslagstiftning ger utrymme att ställa krav på kollektivavtalsliknande villkor, förutsatt att de upphandlingsrättsliga principerna följs.

Trafikkontoret anser att det kan vara en viktig symbolhandling att ratificera ILO:s konvention nr 94. Det bör vara en självklarhet att leverantörer till offentlig sektor i Sverige erbjuder sina anställda bra arbetsvillkor.

Ratificerande av konventionen medför en del svårigheter, dels med tanke på att den svenska modellen bygger på uppemot 700 olika kollektivavtal, i vilka insynen generellt sett är begränsad. Enbart i städbranschen finns ett tiotal kollektivavtal med varierande villkor. Att ur dessa kollektivavtal ta fram de krav som uppfyller de upphandlingsrättsliga principerna om transparens, likabehandling och proportionalitet blir komplicerat.

Trafikkontoret anser att det bör åligga Upphandlingsmyndigheten att utforma riktlinjer för hur upphandlande myndigheter ska utforma och tillämpa krav på kollektivavtalsliknande villkor (minimilön, minimisemester och maximal arbetstid) inom samtliga relevanta branscher. Detta för att skapa en nationellt enhetlig tolkning av vilka krav som upphandlande myndigheter ska ställa.

Trafikkontoret anser vidare att utstationeringslagen kan medföra negativ särbehandling av svenska företag, då utländska leverantörer inte får omfattas av samtliga krav på svenska arbetsvillkor. Ändring och tolkning av lagstiftning till följd av eventuell ratificering av ILO:s konvention nr 94 bör ske i ljuset av detta.

Del 2 – Sociala hänsyn i offentlig upphandling

Sociala hänsyn i upphandlingar kan vara att ställa krav på att leverantören anställer personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden, exempelvis långtidsarbetslösa, ungdomar och f.d. kriminella.

Trafikkontoret anser att sociala hänsyn i offentlig upphandling kan vara ett instrument för att främja sysselsättningen för personer som hamnat utanför arbetsmarknaden. Ska sådana krav ställas bör de vara konkreta för att ha någon effekt. Alltför oprecisa krav kan medföra onödig administration utan att ha någon positiv påverkan. Dyliga krav bör ställas i upphandlingar/projekt där det är lämpligt att ta in personer som hamnat utanför arbetsmarknaden.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafiknämnden beslutar att godkänna kontorets yttrande över remissen.

Slut

Bilaga 1. Sammanfattning av SOU 2016:15 Arbetsklausuler och sociala hänsyn vid offentlig upphandling.